

VICENT PARTAL: «POT ARRIBAR SENSE TRAUMES LA INDEPENDÈNCIA D'ESTÒNIA, LITUÀNIA I LETÒNIA»

S'afiança la credibilitat de Gorbtxov

L'esclat nacionalista s'ha convertit en el primer problema a l'URSS?

—No, penso que la *perestroika* té diversos problemes. Des de l'econòmic, fins al polític que significa el tema de la democratització interna. En tot cas, és un problema més, i en el cas d'Armènia, prou important perquè se li pugui escapar de les mans.

—*La Constitució de l'any 1977 defineix l'URSS com un estat federal. ¿Des de llavors ençà, la gestió també ha estat desfavorable a les nacionalitats?*

—El període de Brejnev va comportar una degeneració immensa, després van venir els períodes d'interinitats, de Txernenko, d'Andropov, de tota aquella successió de vells que anaven morint. Va ser un caos absolut. Fins que arriba Gorbtxov; fins que se situa i comença a dominar una mica les regnes, no comença a veure's un poc el canvi real a la Unió Soviètica. La Constitució del 77 és hereva de tota l'època d'anihilació de tot el sentit internacionalista de l'URSS. Molt centralista, si bé molt menys centralista que la Constitució espanyola. De cara al desembre, l'URSS prepara una nova Constitució i espero que tornarà a recuperar-se un poquet l'antic esperit de les primeres èpoques de la Revolució, d'un conjunt de nacions unides per pròpia voluntat.

—*¿Quin marge poden arribar a tenir les nacionalitats soviètiques en el futur immediat?*

—Em fa il·lusió el que està passant als països bàltics, els fronts populars d'alguna manera estan teledirigits des del Partit Comunista, o almenys intenten reconduir el nacionalisme amb l'aquiescència del Partit Comunista. Per exemple, el president del Partit Comunista a Estònia, aquí passaria per independentista, així podem arribar a veure la independència sense traumes d'Estònia, Letònia i Lituània. En la franja sud, en canvi, la *Perestroika* es comportarà amb una duresa que no correspon a la seva mentalitat, perquè hi ha molta por als musulmans de l'URSS.

—*¿S'ha debilitat el PCUS?*

—Aparentment, s'ha debilitat. Ara, de cara a la societat, si continua sent

Autor del llibre «Els nacionalistes a l'URSS», publicat per El Llamp, Vicent Partal, escriptor, periodista i col·laborador d'EL TEMPS, parla en aquesta entrevista de la qüestió nacional a l'URSS de Gorbtxov.

Josep M. Pasqual

«Hi ha països on hi ha regionalismes a l'estil tercera via valenciana».

prou valent per a netejar-se internament, per deixar la burocratització, no es debilitarà, sinó que s'afiançarà. Quan Gorbtxov promet que els presos polítics seran al carrer en poc temps, això a priori implica un afebliment del poder del partit, perquè hi haurà una sèrie de gent que anirà contra ell; en canvi, a la llarga, s'afiança la credibilitat de Gorbtxov, i demostra que és una persona que sap molt bé què pot fer i està segur de què ha de fer.

—*¿Hi ha algun paral·lelisme entre els nacionalismes de la Unió Soviètica i els de l'Europa occidental?*

—Hi ha països on hi ha regionalis-

mes a l'estil tercera via valenciana, com Ucraïna, països on hi ha lluita armada, com Geòrgia; altres que demanen un comitè olímpic propi, com Letònia; llocs on hi ha una sola llengua i la intenten dividir magnificant les diferències dialectals, aplicant l'alfabet ciríl·lic a una part de la llengua i l'europeu a l'altra.

Tot funciona de la mateixa manera: la reivindicació nacional i la solidaritat entre els sectors nacionalistes, i funcionen de la mateixa manera els mecanismes estatals per tractar d'evitar-les. Tant a una banda com a l'altra, tenint dos sistemes polítics i econòmics tan radicalment diferents. □